

# TELEGRAFUL ROMAN.

Nr. 70. ANUL XIII.

Telegrafulu este de doua ori pe septeman: joia si Duminec'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura oiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catre espeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu ann 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu, 6 fl. v. a.

Sabiu, in 5/17 Septemb. 1865.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu cu litere mici, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Foi'a oficiosa „Wiener Zeitung“ dto 12 Septemb, aduce in cele urmatore p. n. rescriptu imperatescu pentru conchiemarea dietei transilvane, care neavendu-lu in testu autenticu romanescu, lu damu dupa traducerea nostra:

## Noi Franciscu Iosifu Antaiulu

din mil'a lui Domnedieu Imperatu alu Austriei, Rege apostolicu alu Ungariei, Boemiei, Galitiei si Lodomeriei; Rege alu Lombardiei, Venetiei si Iliriei; Archiduce alu Austriei; Mare Principe alu Transsilvaniei si Comite alu Secuiloru etc. etc.

Maritiloru, venerabililoru, nobililoru, pregenerosiloru, generosiloru, alesiloru, onoratiloru, prudintiloru si intieptiloru!

Prin diplom'a Nostra imperatesca din 20 Octob. 1860 amu aflatu de bine a restitui institutiunile constitutionale ale tieriloru coronei Nostre ungare intre marginile precisate intr'ens'a, cu scopulu acel'a, ca sa se inlesnesca regularea definitiva a referintieloru dreptulu de statu alu acestoru tieri pe basa statornica.

Pentruca cestiunea multu momentosa a regularei referintieloru dreptulu de statu alu iubitului Nostru Mare Principatu Transsilvaniei, pelanga legatur'a cea strinsa, in care se afla tier'a acest'a fatia cu coron'a Nostra ungara, sa fia dusa la o solutiune definitiva, amu aflatu de lipsa, a conchiama diet'a constitutionala a iubitului Nostru Mare Principatu Transsilvania pe 19 Novembre a. c. in cetatea Nostra libera regesca Clusiu in compozitiunea statornica prin articulu de lege XI dela anulu 1791, si dietei acesteia ca uniculu si singurulu obiectu de desbatere este a se substerne revisiunea articulu l. de lege dela anulu 1848, privitoriu la uniunea Ungariei si Transsilvaniei, in afacerile, ce suntu comune ambeloru tieri.

Ear ca la diet'a acest'a sa fia reprezentate in mesura amesurata si clasele de poporu foste mai nainte neindreptatite, a caroru indreptatire egala perfecta fu asecurata prin Noi de repetite ori, declaramu, ca toti aceia au dreptulu de a particip'a la alegerile pentru diet'a acest'a, cari dupa tabelele de dare incheiate din urma platescu dare directa fara darea capului si aruncuri summ'a de 8 f. v. a.

Toldeodata Ne-amu ingrijitu, ca cei ce se tinu de clasele poporului neindreptatite mai nainte sa asle priimire in celelalte parti legale constituante ale dietei.

Pentru diet'a acest'a amu denumitu pre alu Nostru iubitu cu sinceritate, Consiliarulu actualu intimu, Presiedintele Guberniului Nostru regiu transilvanu, Cavaleru alu coronei de feru class'a I, Maresialu locoteninte Folliotu de Crenneville de Comissaru regescu impoternicitu dietalu, de locoteninte alu personei Nostre regesci.

Pre voi, iubitiloru credinciosi, ve insarcinamu cu gratia, a conchiama diet'a tieriei pe diu'a si la loculu otaritu prin Noi, si catra comitate, districte, inclusive si catra districtulu Nasendului, catra scaunele secuiesci, apoi catra scaunele si districtele sasesci, catra orasiile libere regesci, impreuna cu cele aflate in scaunele si districtele sasesci, apoi catra orasiulu Orestia, in fine catra fostele opide Reginulu sasescu si Fogarasiulu, radicate prin Noi in rendulu orasielor, si catra antistii opideloru, carora le compete in modu constitutionalu dreptulu de a fi reprezentate in dieta, indata sa emiteti dispositiunile corespundiatore, ca in intielesulu decisiuniloru articulu de lege XI din anulu 1791, si cu conlucrarea tuturor celoru indreptatiti de acum la alegere, sa se deplinesca alegerile deputatiloru pentru diet'a acest'a cu grab'a reclamata de impregiurarile domnitore.

Spre scopulu acest'a, in sa eschisivu numai pentru deplinirea acestoru alegeri, se impoterescu in specialu comitii supremi ai comitatelor, capitani supremi ai districtelor, judii regesci supremi ai scaunelor secuiesci, ca in intielesulu instructiunei, ce s'a sanctionatu prin resolutiunea Nostra din

25 Martiu 1861 si vi s'a facutu cunoscuta prin decretulu de curte din 26 Martiu 1861, nr. 886, sa compuna comitetele otarite acolo mai deapropo, cu a caroru conlucrare voru ave de a ingrij, cu cea mai mare strictetia pentru consciintios'a ducere la deplinire a alegeriloru, pentru sustinerea liniseci si a ordinei, avendu sa remana statulu de acum alu amplotiloru in aceste iurisdictioni nealteratu de esecutarea alegeriloru, in statu quo.

Fatia cu acesta conchiama, dispusa de Noi, a dietei constitutionale a Marelui Nostru Principatu Transsilvania Ne-amu aflatu mai departe indemnatu, a dissolve diet'a conchiama prin rescriptulu Nostru din 21 Aprile 1861 in cetatea Nostra libera regesca Sabiu pe bas'a unei legi electorale provisorie si prin acest'a ve insarcinamu pre voi, iubitiloru credinciosi, a aduce acesta dispositiune a Nostra indata la cunoscintia tuturor iurisdictioniloru tieriei, si despre acest'a pe calea presidiului acestei diete a incunoscintia unulu cate unulu atatu pre membrii alesi, catu si pre cei chiamati ai aceleia.

Carora de altmintrea Ve remanema aplecati nestramutabilu cu gratia si indurarea Nostra de Imperatu, Rege si Principe alu tieriei.

Datu in castelulu Nostru de petrecere Laxenburg in 1 Septemb, anulu o miia optu sute siese-dieci si cinci, alu regimului Nostru alu sieptespediecelea.

Franciscu Iosifu m. p.

Conte Franciscu Rakoci m. p.

La p. n. demandare propria a Maiestatii Sele c. r. Apostolice: Conte Nicolau Teleki m. p.

## Privitoriu la caus'a transilvana

aflamu in „Presse“ urmatorele date interesante: Decretulu de conchiama pentru diet'a transilvana se va publica, precum audimu, toldeodata la Vienn'a si la Clusiu in 12 Septemb nou. (S'a si ntemplatu. Red.) — Persone bine informate, cari au aruncatu ochii in memorandulu despre referintiele transilvane, predatu de comitele natiunei sasesci, Schmidt, se mira de agerimea cuprinsului lui, care mai nu va fi aptu spre a se publica. Dincontra ni se spune, ca siguru, ca Metropolitulu Siagu'n'a s'aru fi castigatu pentru starea cea noua a lucrurilor. —

## Intempinarea Ilustritatii Sale Preasantitului Domnu Episcopu diecesanu, Ioann Popasu.

Caransebesiu 25 Augustu. Diu'a acest'a fu, in cerea Ddieu Atotpotintele versa darulu si binecuvantarea sea preste noi, tramitiendu in mijloculu nostru pre alesulu seu, pre impreunapastoriulu celu adeveratu alu natiunei romane, carele sa ne pastoreasca sufletele cele pana acumu insetate dupa cultura si civilizatiune, ce de multu oftau cu doiosia sa auda cuvintulu celu adeveratu alu religiunei nostre dreptmaritore vestindu-se in intielesulu seu primitivu din gur'a si inim'a unui parinte adeveratu alu fiiloru sufletesci. Bucuri'a caransebesieniloru fu asiadara in diu'a acest'a forte mare, vedindu ca acum in adeveru si fapta li se realizaza dorintia lor cea mai viua si mai urgente, ce o nutriau de atatea diecenii; si nici pote fi pe acestu globu pamentescu mai mare bucuria pentru unu omu, pentru o natiune si religiune, decatu candu se vede, ca tote nesuintiele catra naintare suntu realizate cu binecuvantarea ceriului si gratia preainduratului seu Domnitoriu. Pe catu dara suntemu mandrii a fi castigatu in preasantitia persona a Ilustritatii Sale pre barbatulu doritoru de conducatoriulu venitoriuulu nostru, pe atatu ne mangaie si acea convingere, ca de acum nainte si s. biseric'a nostra dreptmaritore si preainbit'a nostra natiune se va bucura de o positione mai favorabila, egalu indreptatita intre celelalte religiuni si natiuni ale marelui imperiu austriacu; caci nu e mai multu indoire, cumca



acestu dreptu prin reînființarea Mitropoliei gr. orientale și crearea Episcopatului gr. orientala românu în Caransebesiu, sa ni se mai denege. Acesta dreptă recunoscere a religiunii și națiunii noastre a miscatu inimile tuturor Românilor ortodoxi, și anume ale granicerilor români din marginea imperiului, cunoscendu, cumca rogările lor cele desu repetite la nălele dirigătorii militare și la tronulu maiestaticu pentru denumirea Episcopilor români n'a remasu fără succesu, ci vedu inca și mai mari drepturi în folosulu S. noastre biserici restabile. Despre toate acestea invapaiati în adenculu inimei, comun'a Caransebesiului de tempuriu contielegendu-se prin aleșii sei, au statoritu unu programu pentru intempinarea și priimirea câtu mai pompôsa a preaiubitelui lor Archipastoriu și Episcopu diecesanu, fiindu intru toate spriginiti și din partea onoratei companii și a locuitorilor de prin satele dimpregiurulu Caransebesiului, și adeva:

La marginea diecesei (Vam'a Marg'a, proprietatea domn. Constantinu Udrea din Lugosiu) sub unu arcu triumfalu pomposu și cu inscripțiuni de binevenire, fu Ilustritatea Sea sub buhuitulu tréscurilor intempinatu prin o deputatiune constatoré din d. Majoru alu regimentului romano-banaticu, din Preareverendulu Domnu Protopopu alu Lugosiolui cu amintitulu domnu proprietariu, din doi domni antisti și unu epitropu alu Caransebesiului, mai departe de câtra unu numeru mare de graniceri români din invecinatulu satu Marg'a cu preotii și intrég'a tinerime scolara în frunte, precum și de câtra directorulu montanisticu din Ruskberg cu alti amplotiati ai sei. În numele diecesei (? Red.) cuventă aici domnulu Protopopu, salutandu pre P. S. S. de antăiulu nostru Episcopu românu, eara din partea regimentului vorbi domn. Majoru în cuvinte oratorice, câror'a Ilustritatea Sea le multiamă, fiacărui'a în limb'a în carea l'au bineventatu, incredintiandu, „cumca Preasantia Sea pasiesce în mijloculu fiiloru sei sufletesci cu o vointia curata și neclatinata și cu o inima plina de otaririle cele mai sante; și dechiara solemnelu, că nalt'a chiamare, pentru carea l'au alesu ceriulu și grat'a Maiestății Sele preabunului nostru imperatu, o va avé totdeun'a naintea ochiloru intru tota marimea ei; se va silî a coresponde greleloru ei cerintie, și va remané erdinciosu pâna la cea din urma resuflare“. Care multiamire fu petrecuta de unu resunetu îndelungatu, ce esiă din pepturile tuturor sub cuvinte de „Sa traiésca!“ De aicea purcediendu, la rogarea dlui proprietariu, în cas'a, unde eră pregatitu din partea DSele unu dejunu de bucate de postu, au binevoitu a luă parte locuitorii din Caransebesiu, care au venit în masă în număr de 1000 de persoane, și au aducere aminte, Imperatulu Franciscu cu Imperatés'a Carolin'a 1817 totu în acésta luna au luat ospetiulu. Incaperile zidirei acestei'a erau și din launtru și din afara decorate cu verdéti și flori și cu inscrieri de salutări sincere, produse de granicerii Margani.

De aici se miscă intrég'a suita cu Ilustritatea Sea spre Voislov'a, unde poporeni din locu și Ruskberg cu tinerimea și calarimea din amendone parochiele și preotii lu asceptau cu fete pline de bucuria. Sosindu Il. Sea, fu intempinatu cu cuvinte de bunavenire aci de d. parochu alu Ruskbergului, și sub sunetulu campaneloru și a piveloru, petrecutu în biserică. Acolo dupace tînu Preasantia Sea unu cuventu plinu de svaturi parintesci, trecu apoi, rogatu fiindu, la cas'a, în carea eră destinatu a se luă prandiulu, ce se pregatise la recercarea antistilceru din Cansebesiu prin d. negociatoriu Herter din Ruskberg, că proprietariulu ospetariei.

Dupa prândiu si-continua P. S. Sea calatori'a mai departe, petrecutu dintr'o comuna pâna la alt'a de calareti și onoratori, spre Caransebesiu, avendu bunavointia în totu loculu a cercetă s. biserică și a îndreptă câtra poporu cuvinte de mangaiere, la care adesu eră intreruptu în cuventarea sea de câtra betrânii poporului cu resunete de: „Dómne tine-ni-lu la multi ani; Dómne traiésce-lu!“ Poporulu de totu genulu și etatea formau dealungulu drumului naintea Il. Sele spalire cu tinerimea scolara, cu invetiatorii și preotii de prin satele invecinate, și calea i eră pretutindeni presarata cu earba verde și flori pe margine, insirata cu tersi verdi. Eară în Ohab'a pe lângă poporeni și tinerime priimi Il. Sea felicitările de bunavenire și prin Preareverendulu D. Protopopu alu Mehadeei și d. Capitanu și Comandante din locu.

Multimea și indusirea poporului românu din toate satele de prinpregiuru, care cu nerabdare asceptă la punctele mai de aproape trecerea preaiubitelui și de multu doritului lor Archipastoriu, au facutu cu nepotintia repede caletoria spre loculu resiedintiei, încātu numai spre 5 ore dupa améidi au potutu ajunge Il. Sea, concomitatu de autoritățile militare din cerculu companiei Olab'a și de calarime, la marginea teritoriului orasienescu, unde sub unu arcu triumfale grandiosu cu inscripțiunea „De multu dorite!“ lu asceptă o deputatiune tramisa din partea orasiului constatoré din d. Capitanu și comandante alu companiei din locu dimpreuna cu ceialalti dd.

oficieri ai companiei, și din d. directoru alu scóleloru române de margine, celu ce au bineventatu pre Présantia Sea prin unu cuventu, în care esprimă, cu câtă bucuria și nerabeare se ascepta Il. Sea în piati'a locului resiedintiei Sele fiitóre de câtra cleru și poporu, care de acum înainte se simte fericitu a se află sub cârm'a preaintielépta a Archipastoriei Sele, postindu-i că pasiulu d'antăiu, cere lu face spre loculu resiedintiei, sa i-lu binecuvinte Atolpoterniculu Ddieu și sa-i tîna scump'a viétia nebanuita pâna la cele mai adenci betranetie, pentru că sa póta inca îndelungu tempu lucră pentru înflorirea și bunastarea s. bisericei noastre dreptmaritóre, și a tuturor fiiloru sei sufletesci, conducendu turm'a cea pâna acum insetata dapa cultura, la o pasiune grasa manôsa sufletésca. Locuitorii cei ce esisera cu acésta deputatiune de toate nationalitățile și confessiunile cu calarimea numerôsa, ce formase spalire dealungulu drumului, sbucnira deodata în nefinite strigate de: Sa traiésca! Eară Ilustritatea Sea binevoindu a respunde în cuvinte pline de gratia ne ascură, cumca se afla norocosu a pasi între ai sei iarasi cu o iubire și pretiure parinteasca, și se bucura a adauge din respoteri la înflorirea mai departe a acestui orasiu frumosu, și cumca fără distingere de națiune și religiune doresce pre toti a-i cuprinde cu tota bunavointia. (Va urmă.)

Sabiiu în 3/15 Augustu. „Herm. Ztg.“ etc. aduce astadi o scire, ce nu va lipsi a face ore care sensatiune în tiera: redactorulu eii, d. E n r i c u S c h m i d t, professoru ordinariu la academi'a c. r. de drepturi de aici, depune din diu'a acést'a redactiunea din cauza ca i s'aru fi demandatu dintr'o parte preacompetinte (höchst massgebend), ca nu i iertatu a critisă p. n. rescriptu imperatescu pentru conchiamarea dietei transsilvane, și ca la din contra i se va luă professur'a. Densulu crede, ca nu e corecta parerea aceea, ca asupr'a rescriptelor imperatesci n'aru fi iertatu cui-va a se enuciă, pe candu jurnalele magiare nu se rusinéza, a scrie despre diplom'a din 20 Octobre 1860 și despre patent'a din 26 Februaru 1861. — macarca acelea inca suntu acte imperatesci —, intr'unu modu, ce densulu (d. Schmidt) nu și l'aru fi permis nici odata. —

Din Reși nari ni se tramite cuventulu, cu care P. Sav'a Popovicu a salutatu pre P. S. Loru P. Metropolitu și P. Episcopu alu Aradului la sosirea în Resinari spre chirotonia Episcopului — care cuventu este celu urmatoriu: Representantia comunale în estasulu ei de bucuria pentru momentositatea solenității, ce ne sta înainte cu chirotonirea nou denumitulu Episcopu de Maiestate pentru Eparchia banatica româna, nu se vede în stare a dá espressioni simtiemintelorule sele de multiamire și profunda veneratiune, ca Escelenti'a și Inaltu Prea Sântia Vóstra, cu parintése'a predilectiune ati alesu acésta resiedintia a Episcopiei noastre ortodoxe resaritene, de punctulu sevarsirei actului memorabile pentru biseric'a nostra din monarchia austriaca; ci cu putine cuvinte numai din adenculu inimei Ve intempina în mijloculu ei cu „Bine ati venitulu!“ intru numele Domnului. — Di de mare insemnătate este acést'a pentru orasiulu nostru, căci vedemu evlaviosele reminiscintiele trecute rennoindu-se intr'unu tipu eclatante, vedemu ca prin acést'a de nou Resinarii capeta în istoria locu onorificu și duratoriu. Ve urâmu dara cu gur'a din adenculu sufletutui: Sa traiti intru multi ani! —

Banatu în Augustu 1865. În numerulu 62 alu „Telegrafulu Român“ amu cititu o corespondintia din Chizeteu, alu cărei autoru, uitandu-si ca în Banatu suntu mai multe comunități, a cutezatu a dice: ca în totu Banatulu numai în Chizeteu s'aru află unu coru bisericescu mai pomposu, și o S. conduse; eu facu însa urmatórele observări: cumca corulu bisericescu, prin carele se esecutéza ceremoniele biserice, cu prima, tenoru, secunda și basu, se afla la mai multe comunități, nu din Banatu dicu, ci numai impregiurulu Chizeteului, care comunități nu admira corulu din Chizeteu. Eară cultura premergatóre séu calea progressului din Comun'a respectiva se dovedesce prin frecuentarea scólei de scolari, dintre cari la facerea esamenului prin Préon. d. Protopresbiteru numai vre-o 12—13 elevi s'au aflatu în scóla; (ce numai în Comun'a Topla, cea mai misera comunitate în totu Districulu Hasiasiului, s'a mai intemplat); apoi și acesti putintei elevi, fiindu esaminati, celu mai nefavorabilu progressu au aretatu, din care cauza ómenii adunati la esamenu, eara mai vertosu membrii inteliginti ai scólei, au fostu fórte mustrati de Preaon. D. Protopresbiteru. Acést'a dara e rezultatulu cuventăriloru P. S., care ni le recomanda d. corespondinte, ca aru fi demne a se publică intr'o brosiura tiparita. Mai departe, ce se atinge de energia nationala a P. S., Dni'a Sea si-au documentat'o insusi în fapta, candu a fostu alesu de cleru și



mireni la Consistoriul Timișoarei, că alegătorii alu ablegătorilor pentru sinodul Carlovitanu, căci aci s'a portatu cu totulu contrariu misiunii sele, de ôre ce in adunare cu ceilalti alegatori, de-si fôrte tardiu s'a prezentatu, n'au vorbitu nimicu, ba candu a fostu la subscrierea protocolului credențianalu, s'a fostu departatu din sal'a consistoriala cu mai doi confrati ai sei.— Insa că sa nu lipsesca din numerulu alegătorilor la subscrierea protocolului mentionatu, au alergatu unu individu dupa densii, care abiã aflandu-i, i-au invitatu sa grabesca in sal'a consistoriala spre subscriere, — ceea ce s'a si intemplat. Dupa finirea alegerei ablegătorilor si incheierea siedintiei, ne-amu resolvatu noi Români, in onôrea I. Sele D. Andreiu de Mociuni cu totii in corpore a-lu salutã, si asiã la intreprinderea mergerei nôstre, ne fu de mirare, ca P. S. cu cei doi consoti ai sei, iarasi absentesca dintre noi, si acum'a ne mai aflandu-i, căci au trecut din cetate in suburbiulu Fabrica, amu mersu fãca de densii. Ast'a dara a fostu portarea energioasa a P. S. in cestiunea nãtionala. Tôte acestea d. corespundinte din Chizeteu nu le-a sciutu, seu ca din libera voia nu si le-au adusu aminte, numai că sa póta urcãpre P. T. S. in fruntea preotimei din Banatu, (? Red.) netrecendu-i dlui prin capu : ca tóta pat'a ese la ivela. On. publicu cetitoriu e rogatu a nu presupune, ca eu din vre-o invidia scriu acesta corespundintia asupra P. S., căci eu prin acest'a voiescu numai a aretã d. corespundinte, ca in Banatu suntu mai multe comunitãti si mai multi preoti, — si de voiesce densulu a laudã pre cine-va sa nu periclitaze pre ceilalti, alegendu din totu Banatulu numai comun'a Chizeteu cu preotulu eii, — pecandu suntu alte comunitãti multu mai demne decãtu acest'a, precum s'a vediutu mai susu. \*) Unu preotu din Banatu.

Scirea cea trista din nr. nostru din urma se adeveresce. Din Aradu ni se scriu urmatôrele :

Astadi in 30 Augustu (11 Sept.) 1865. dela Menes se latã acelu nunciu la Galsi'a, ca

#### d. Constantinu Ioanovicu,

cesaro-regescu Consiliaru de scôle in disponibilitate, nu mai este

Elu au incetatu a traí in 27 Aug. (8 Sept.); si ramasitiele-i astadi se voru immormentã totu acolo in Menes, unde a si reposatu.

Fia-i tieran'a usiôra si amintirea binecuventata !

Lugosiu 7 Sept. c. n. 1865. Préstimate D. Redactoru ! In nr. 63 alu „Telegrafulu Romanu“ au aparutu unu articulu din Lugosiu, indreptatu in contr'a D. Ambrusiu, adm. comitatului nostru, si continatoriu de grele invinuiru, cu cari se acusa, spre comprobarea câror'a D. corespundinte nu scie produce alte dovedi decãtu aceea, ca d. Ambrusiu in diu'a natala a Maiestatei Sele nu a fostu in biseric'a gr. or. romãna.

Ori si din ce punctu de vedere a purcesu corespundintele nostru, dupa situatiunea nôstra de acum, ne incumetãmu a-lu assecurã, ca nu si-au ajunsu scopulu. Cuprinsulu si spiritulu acelu articulu a indignatu pre ômenii drepti si loiali. Nu vomu a ne face advocati nimerui, inse ne simțimu îndetorati a aপরã adeverulu.

Dupa departarea D. Serbu din Carasiu, amu impartitu si noi de plinu surprinderea, ce ni-a preparat'o Conte Pálffy cu tramiterea D. Ambrusiu aici la noi, nu numai ca nu ne-amu bucuratu de venirea lui, ci eramu cuprinsi si de o anietate mare pentru cele ce voru urmã. Insa de-si drepti fiindu, nu potemu intru tôte enunciã consensulu nostru cu cele cari le-a facutu D. Ambrusiu, totusi a atacã simtiulu de dreptate, caracterulu, si cum amu dice, omenia Dlui Ambrusiu, a dice despre densulu, ca nu respectesca dorintiele si interesele poporului, ca ne despretiuesce, ca da exemplu diregatoriloru ne-romãni sa apese pre poporulu romãnu etc., suntu calumnii, invinuiru nedrepte si neloiale, apoi si fôrte reu aplicate.

D. Ambrusiu e omu fôrte de omenia, dreptu, si s'a distinsu prin aceea, ca n'a lasatu a se alterã drepturile poporului, ori a fi victim'a abuseriloru diregatoriloru. Simpatia lui fatia cu poporulu de comunu a constatãt'o in modulu celu mai eclatantu mai vertosu in tempulu penuriei din 1863, candu densulu singuru a culesu la 6000 f. pentru cei flamãndi. Regimulu lui fatia cu poporulu nostru in nimicu se deosebesce de cel'a alu D. Serbu. De-si nu are o perfecta cunoscintia a limbei romãne, totusi vorbesce asiã, cãtu poporulu lu pôte deplinu intielege. Nu credu ca aru potẽ cine-va aretã unu exemplu de vreo injuria nãtionala, cãrei'a s'aru fi facutu vinovat. Reu nimerui nu a facutu.

Suntu dar acele acusãri, insinuãri nedrepte si malitiose.

\*) Precãtu ne place o emulare nobila, pe atãt'a ni se paru repulsive cicanele si injosirile personale; de aceea prin acest'a curãmã acestu obiectu. Red.)

Sa fimu aperti, sa dicemu ca amu dorí unu Romãnu mai determinatu, mai popularu, in sa nu calumniãmu, precum acest'a s'a facutu si cu acelu recursu celebru, care mai de curendu lu tramise o fractiune din noi la tronulu imperatescu, unde nunumai d. Ambrusiu iar pre nedreptu se acusa, ci se inferesca si unu altu diregatoriu mare romãnu, V. Comitulu primariu, carele si cá crestinu si cá Romãnu nimerui se pôte postpune. Si pentruce, si cum? Pentruca la acea fractiune i-aru trebui altulu dupa placulu lor, pentruca nu a luat in mãna flamur'a fanaticismului, spre a aprinde foculu discordiei si mai tare intre frati, — spre acestu scopu cu subscrieri compilate de ici de colea o mãna de ômeni se incumeta a se face judecatoriu si advocatu intregului comitatu, nu s'au sfiitu a ataca o bisericã romãna intrãga, s'au incercatu a nimici o familia, carea cu dreptu cuventu pôte contã la o reputare recunoscatore. In „Concordia“ mai decurendu ati reprobatu unoru Romãni din Temisiu, ca au cutezatu a duce unu recursu la Vienn'a, dar voue cine v'a datu plenipotentia spre cele ce le-ati facutu? Perirea ta din tine Israile! Ce sôrte au avutu Ierusalimulu, ce si-au alungatu si ucisu Profetii? Nu se pôte radica Sionulu pre funestele ruine ale buneii intielegeri intre fratii de unu sânge. Se voru perde acci'a, cari scornescu minciuni, si facu neintielegeri intre frati.

Eramu pre colea a uitã sa spunemu, pentru ce n'au fostu D. Ambrusiu in biseric'a gr. or.? A fostu datina pe aici, cá corpurile oficialiloru din biseric'a rom. cat. sa se impartiesca la câte doue biserici romãne.

Prefectulu mergeã la bis. catedrala, ear sub prefectulu cu cealalta parte a diregatoriloru in bis. gr. resariteana. Asiã e si acum, altmintrea D. Ambrusiu au avutu intentiunea de a merge in ambele biserici, inse spre acest'a a fostu impedecatu parte prin aceea, ca in biseric'a catedrala se terminara tardiu ceremoniele, parte prin aceea, ca i-a fostu reu. Erã de doritu, ca D. Ambrusiu sa mërca si in cealalta bisericã, dora si in celelalte doue, in sa fiindu-i aceea cu nepotintia, nu se pôte aceea considerã de unu dispretiu, si e intru adeveru unu ce ridiculosu, deca nu malitosu a face atãtea corolarie din o cauza asiã neinsemnata, conditionata nu dela ômeni, ci dela impregiurãri. Ce aru dice d. corespundinte, candu l'amu intrebã, ca Ven. Cleru alu Eparchiei Caransebesiului iar din dispretiu nu s'au reprezentatu la servitiulu divin inauguratoriu alu primului Metropolitu romãnu si la ordinarea demnului seu Archiereu, de ce lumea s'au miratu.

Mai ocuro ici colo in acelu articulu si alte observãri, prin cari corespundintele intra chiaru si in consciintia religioasa a D. Ambrusiu, — la cari numai cu aversiane si disgustu potemu fi, fiindu unu lucru vilu a ataca libertatea convingerei religioanare a unui omu onestu.

Incheiãmu cu aceea, ca din punctu de vedere individualu, ori ce atacu asupra persoanei D. Ambrusiu e o malitia si o tendintia desierta. —

#### Varietãti si noutãti de di.

(Denumiri.) Rvd. Domni: Petru Dályai-Papp Preotu in Pociu, Micsaiu Végheő Preotu in Hosupaia, Ioannu Kunku V. A. Diaconu si Parochu in Supuru de Josu, Teodoru Köváry directorulu gimnasului din Beusiu, Aless. Moys-Papp Diaconu si Parochu in Belin, Ioanne Darabantu V. A. Diaconu si Parochu, suntu denumiti Canonici onorãri la Capitalulu gr. cat. alu Oradei mari. —

Generalissimulu Benedek si-a datu dimissiunea si au estu deocamdata cá disponibilu din armat'a austriaca; caus'a se crede a fi contrarietatea lui fatia cu politici, cari suntu astadi la cãrma.

#### Principatele romãne unite.

Diu'a de 1 Septembrie va sa fia o di mare pentru Romãnia, căci cu dens'a are a se pune in lucrare legea instructiunei generale obligatorie si gratuite pentru ambe sexele. Noi ne unimu pe deplinu cu „Tromp. Carp.“, carea vede in legea acest'a un'a din cele mai mari si mai binefacãtoare, o lege, carea sa prefaca pre omulu celu vechiu in celu nou, carea ideile cele sãnte si mari de patria, de libertate si de onóre sa le prefaca din teoria mórta in practica viua. Dee cerulu lumina si potere organeloru statului de susu pâna josu si de josu pâna susu, cá sa esecuteze legea acest'a cu tóta ardorea, energiã, perseverantia, ce o pôte insufflã iubirea patriei, a nãtionei, a omenimei!

#### Prospectu politicu.

Dupa telegrame, ce cerculeza prin diuarie, guvernele Franciei si alu Engliterei au tramisu note cercularie, privitoare la conventiunea de Gastein, cãtra reprezentantii lor de pe la curtile straine. In not'a guvernului englesu dice Lordulu Russel despre acestã conventiune, ca aceea este unu actum demnu de reprobare si nevrednicu. Din acestu terminu pu-



tinu diplomaticu se vede interitarea, ce domnesce in Franci'a și Engliter'a asupr'a celoru d'ou'e staturi contrahente.— Generalulu austriacu Gablenz se duce la postulu seu de gubernatoru alu ducatului Holstein. Elu duce cu sine o proclamatiune câtra locuitorii Holstein-ului, in care se accentéza, ca dispozițiunile din d'ilele din urma au numai caracteru provisoriu.

In Itali'a preste puțin au sa se deschida camerele. Unu decretu regescu dissolve a d'ou'a camera, dispune alegeri noue pe a d'ou'a jumetate a lunei Octobru și conchiama parlamentulu intregu la Florenti'a.

Despre intalnirile monarchiloru din Franci'a și Spani'a se facu felurite coniecture. Dupa unele, Napoleonu aru dorî a consolidá legatur'a firésca de afinitate intre popórele latine; dupa altele s'aru face combinatiuni de inrudire intre curțile de Parisu și Madridu, séu de Madridu și Florenti'a.

### Insemnare

Despre summ'a baniloru adunati din bunavointia dela bine-simțitorii crestini gr. or. din dieces'a Caransebesiului pentru castigarea odóreloru episcopesci ale noului Episcopu.

Din Protopopiatulu Oravitiiei.

Iacobu Popoviciu Protopopu 10 f., Dela Biserica 20 f., D. Dimitrie Haticganu adv. 10 f., Alesiu Munteanu 5 f., Michailu Welesanu 1 M. Pavlovic și Sinoviu par. 5 f., Ioann Manjuca Negotiatoru 2 f., Iosifu Novacu Docinte 2 f., Dimitrie Popoviciu 2 f., Ioanne Matessercanu 7 f., Dimitrie Turcu 2 f., Dimitrie Lazaru 50 xr., Nicolau Anarizoj 1 f., Vasilie Pocrianu 50 xr., Dimitrie Pocrianu 1 f., Cirilu Pocrianu 50 xr., Georgie Nediciu 1 f., Simeonu Ollar 1 f., Costantinu Purgaru 1 f., Michailu Palcu 50 xr., Dimitrie Cunu 50 xr., Atanasiu Stepanu 2 f., C. Demitroviciu 5 f., Szrefkovitz 3 f., Gavriilu Militici 3 f., Georgiu Velceanu 1 f., Franz Popoviciu 50 xr., Constantinu Foctesco 20 xr., Dimitrie Sefivanu 20 xr., Mateiu Negiciu 2 f., Georgiu Petroviciu 40 xr., Dimitrie Popoviciu 50 xr., legiantu Basi 30 xr., Iosifu Dogenciu 50 xr., Ilie Purgariu 50 xr., Michailu Popoviciu 50 xr., Vasiliu Popoviciu 40 xr., Vasiliu Panceanu 50 xr., Ioann Manescu 20 xr., Sava Grecu 1 f., Nicolau Cretiu 20 xr., Lazaru Delboceanu 20 xr., Ioann Crestoiu 10 xr., Georgiu Grecu 20 xr., Miscai Munteanu 20 xr., Petru Marta 20 xr., Trifu Turcu 10 xr., Dimitrie Danbocia 10 xr., Iosifu Oraviteanu 20 xr., Mateiu Firu 10 xr., Ioann Cucu 20 xr., Georgie Deboceanu 10 xr.

Summ'a 100 f. 10 xr.

Din Comun'a Docleneu.

Ioachimu Blidariu Parochu 1 fl., Iosifu Blidariu Parochu 1 fl., Ioachimu Pop'a 50 xr., Traila Dragomiru Jude 1 fl., Iosifu Gavagin'a 20 xr., Paunu Um'a 10 xr., Paunu Cerdu 50 xr., Ioann Metiu 10 xr., Drago Miveu 50 xr., Mendru Miveu 10. Marcea Sóre 10 xr., Damaschinu Furlugeanu 1 fl., Paunu Boc'a 20 xr., Traila Docleanu 10 xr., Georgie Peic'a 20 xr., Dragoi Marcea 10 xr., Petru Adamu 10 xr., Iosifu Iorg'a 10 xr., Georgiu Ivanu 10 xr., Moise Doganu 10 xr., Martinu Cerdu 20 xr., Anna Icobu 10 xr., Ruc'a Crin'a 10 xr., Paunu Andresiu 15 xr., Maria Drag'a 10 xr., Magdalin'a Baiea 10 xr., Anutia Pascu 20 xr.

Sum'a 8 fl. 5 xr. v. a.

Din comun'a Mercin'a:

I. Popoviciu Parochu 3 f., Efremu Siocu Parochu 2 f., Teodosie Popoviciu Capelanu 1 f., Trajanu Neagoe Notariu 3 f., Vicentie Gurgutu 2 f., Michailu Novasesche 1 f., Comun'a Mercin'a 7 f., S. Biserica Iupsiesca 4 f.

Summ'a 23 f.

Din Comun'a Docnecea:

Tutorii S. Biserici 5 f., Michailu Velceanu Parochu 2 f., Petru Ned'a Jurassaru coteensu 2 f., Cost'a Tismanariu la corporalulu societate 2 f., Georgiu Ioanoviciu 50 xr., Stefanu Dumitru Secretariu 50 xr., Nic'a Cristoiu Teglaru 40 xr., Dela mai multi lucratori 3 f. 60 xr.

Summ'a 16 f.

Din Comun'a Maidanu

P. Adamu Popoviciu 1 fl., P. Dionisiu Liub'a 1 fl., Inv. Daniilu Liub'a 1 fl., Din lad'a Santei biserici 1 fl., Cu tasa in 15 Augustu 7 fl., Vucu Lungu Jude 50 xr., Georgiu Melia casiru 50 xr., Avraamu Stefanu 40 xr., Georgiu Liub'a craciumariu 10 xr., Paunu Liub'a marenu 10 xr.,

Sum'a 12 fl. 60 xr. v. a.,

Din Comun'a Rachitov'a:

Parochulu Teodoru Stanu 1 f., Parochulu Filipu Simu 1 f., Invetiatorulu Simu 30 xr., Judele Iancu Ciulinu 1 f.

Summ'a 3 f. 30 xr.

Din Comun'a Brosteni.

Ioann Mangiuc'a Parochu 10 fl., Ioann Juic'a Parochu 2 fl., Ioanu Ianceviciu Parochu 5 fl., Avramu Grem'a docinte 5 fl., Nistoru Berceanu Negotiatoriu 1 fl., Moise Mangiuc'a Negotiat. 1 f., Petru Siogoru Inv. Com. 50 xr., Iancu Bur'a Epitropu 1 fl., Iulian'a Sperlea veduva 5 fl., Ioann Bur'a economu 1 fl.,

Sum'a 31 fl. 50 xr. v. a.

Din Comun'a Calin'a:

Vasiliu Mitrofanu 1 f., Judele Comunalu Ioann Drugari 1 f., Epitropulu Bisericei Iancu Mustatia 1 f.

Summ'a 3 f.

Nr. 33—2

### CONCURSU.

Devenindu vacanta statiunea invetiatorésca de class'a a patr'a, dela scól'a capitala din Branu, cu unu salariu anuale de 200 f. v. a. cuartiru și 4° de lemne,— spre ocuparea eii se deschide concursu pâna la 15 Septembrie a. c.

Redactoru respundiatoriu Zacharia Boiu.

Concurentii, dela cari se cere, sa fia absolvatu celu puțin gimnasiulu inferioru, au sa inaintedie cêrerile loru cuviinciosu instruate— la subscrisulu scaunu Protopopescu pâna la terminulu de susu.

Dela scaunulu Protopopescu gr. or. alu Branului.

Zernesci, in 20 Augustu 1865.

I. Metianu, Protopopu.

Nr. 34—3

### Concursu.

Devenindu vacanta statiunea invetiatorésca gr. res. din ospidulu Ili'a, cu care este inpreunatu unu salariu anuale de 200 fl. v. a. cuartiru, și lemne de focu pentru ocuparea acelei'a se deschide prin acést'a Concursu pâna la 15 Septembrie a. c. c. n.

Doritorii de a ocupá acést'a statiune au de a-si asterne cêrerile sele prevediute cu documentele:

- 1) Ca suntu de religi'a gr. or.
- 2) ca au absolvatu gimnasiulu inferioru, s'au celu puțin 2. clase gimnasiale, și cursulu pedagogicu séu clericalu in institutulu Archidiecesanu,
- 3) Sa produca cunoscintia indestulatóre despre limbile patriei;
- 4) Sa produca testimoniu de moralitate buna, și caracteru nepetatu.

Cu aceste documente au de a se adressá la subscrisulu Inspectoratu districtualu pâna la terminulu mai susu prefiptu.

Ili'a 23 Augustu 1865.

Ioanne Orbonasiu, Prot. și Inspect. Distr.

Nr. 35—2

### Concursu.

Devenindu vacante statiunile invetiatoresci din comunele gr. orient. din Protopopiatulu Turd'a superióra,

- a) Mesterhaz'a impreunata cu unu salariu anuale 120 fl. v. a., și cortelu liberu și lemne,
- b) Polat'a impreunata cu unu salariu anuale 80 fl. v. a., și cortelu liberu și lemne,
- c) File'a impreunata cu unu salariu anuale de 80 fl. v. a., cortelu și lemne,
- d) Rip'a de josu impreunata cu unu salariu anuale de 125 fl. v. a. cortelu liberu și lemne,
- e) Iabentia impreunata cu unu salariu anuale 65 fl. v. a., cortelu liberu și lemne,
- f) Hodaculu Gurguiului impreunatu cu unu salariu anuale 32 fl. v. a., cortelu și lemne,
- g) Nadasi'a româna impreunata cu unu salariu anuale de 24 fl. v. a., cortelu și lemne,

La care se deschide Concursu pâna la 15 Octobru st. v. cari aru dorî de a ocupá vre-un'a dintre aceste statiuni invetiatoresci, pâna la suscitata di au a-si asterne concursele sele la subscrisulu, cuviinciosu timbrate.

- a) Adeverintia de botezu, ca suntu de religiunea gr. res.
- b) Adeverintia despre studiile absolvate,
- c) Adeverintia despre portarea morala și politica, precum și adeverintia despre serviciulu de pâna acum.

Protopopiatulu și Inspectoratul Distr. scolaru gr. res. alu tractului Turd'a superióra.

Idicelu in 21. Augustu 1865.

Ioan Brancoveanu

Protopopu și Inspectoru distr. scolare.

### Ce-va de risu.

Au esitu de sub tipariu Brosiur'a intitulata „Calicululu Umoristicu” și se afla de vendiare in tipografi'a lui Iosifu Drotleff, strad'a Macelariloru, nr. 6 in Sabiu. Doritorii a-si procurá acést'a brosiura sa binevoiesca a se adressá prin epistole francate la tipografi'a numita. Pretiulu 60 xr. jumetate pentru fondulu juristiloru.—

Nr. 36—1

### Sirupu albu de peptu

Acest'a se aprobá de mai multe fisicate cá unu mijlocu pentru ori ce tuse vechia, pentru dorere de peptu, ragusiela de ani, plumâni balóse, tuse magarésca, gusteru in gátu, aprinderi in gatlegiu, guturaia, tuse cu sânge, scuiptura de sânge, nădufu, despre acestea tóte da cele mai bune rezultate, și se afla mai multe sute de ateste.

Pentru Brasiovu amu datu uniculu depusetoriu Dlui S. P. Mailatu in butelie originali a 1 f. și a 2 f. in argintu (sunatori).

G. A. W. Mayer,  
Breslau, Prussi'a.

(18—6.)

Nr 28—

De Limbriku Kordelatu- (Verme solitario, Bandwurm)  
Vindecá fărădurereși pericolu în 2 ore Dr. Bloch  
in Viena, Praterstrasse No. 42. — Deslusiri se  
daú prin scrisori francate. — Medicamente ku  
modulu întrebuintarii se trimite ku postá.

Editura și tipariulu tipografiei archidiecesane.